

KVINDEN OG SAMFUNDET

Udgivet af

Dansk Kvindesamfund

Nr. 14.

Kontor: Nørregade 33, St.

12. Juli 1902.

Udgaar hveranden Lørdag.

18. Aarg.

Koster 50 Øre Kvartalet (+ 9 Øre i Postpenge i København. + 11 Øre i — i Provinserne.) Enkelte Numre 10 Øre.

MARY STEEN,

kongelig Hoffotograf,

Amagertorv 4, 3.

EMMY THULSTRUP.

Hjemmelavet Konfekt,
tilkendt eneste

Panoptikon V, 1ste Sal o. 6.
Telefon 26543.

„Bog og Naal“,

nordisk Tidsskrift for kvindelig Opdragelse og Undervisning, er Organ for Foreningen „Den danske Pigeskole“ samt for Foreningerne inden den norske Pigeskole. „Bog og Naal“ udgaar en Gang om Maanedn. Det koster 75 Øre Kvartalet og kan bestilles paa ethvert Postkontor i Danmark, Norge og Sverige samt paa Bladets Ekspeditionskontor i Silkeborg.

Marie Steffensens Skole

for Snitmønstertegning,
Tilskæring og Kjølesyning,
Zinnsgeade 2, 2. Sal.

Dansk Kvindesamf. Fæstekontor, Nørregade 33, St.,

anviser Husbestyrerinder, Kokke-, Stue- og Barnepiger.

Klager over Mangler ved Forsendelsen bedes skriftligt indsendt til S. Rasmussen, Ravnshøjsgade 19, 2. Sal.

Kvinden og Samfundet.

Opmærksomheden henledes paa, at „Kv. og Samf.“ giver Abonnentsamlere den sædvanlige Boghandleravance: 40 % saaledes, at man for hver til Kontoret, Nørregade 33, St., indsendt Kvittering fra Postvæsenet paa en Abonnent (dog mindst 5 ad Gangen) vil faa 20 Øre — 1 Kr. for 5 ny Abonenter — tilbagesendt.

Anonceprisen er: Forsiden 20 Øre, 3die og 4de Side 15 og 12 Øre pr. Petitlinie ÷ 10% for mindst 3 Ganges Indrykkelse. Løbende Annoncer Aaret rundt 15 % Rabat.

Kvinden og Samfundet.

Bestilles i Provinserne paa nærmeste Posthus og hos Landpostbudene, i København paa nærmeste Posthus og paa Bladets Kontor.

Abonnement 50 Øre + Postpenge, i København 9, i Provinserne 11 Øre Kvartalet.

Glemt!

Man skulde ikke tro det, men det synes virkelig, som om Kvinderne stadig skal have den Skæbne at blive glemt, simpelthen glemt, naar det gælder at styre og ordne offentlige Anliggender.

Ganske vist har vi danske Kvinder ikke Grund til at prale med vore Størrelser. Snarere maa vi bøje Hovedet og sørge over, at vi ikke bedre har formaaet at udfolde de ubrugte Kræfter, vi ved, at vi gemmer paa. Men eet Omraade er der dog, hvor vi frejdig tør sammenligne vort Arbejde med Mændenes uden at behøve at trække Veksler paa Fremtiden. Enhver vil indrømme, at vor Skole vilde ikke være, hvad den er, havde vi ikke haft en Frk. Zahle, der sammen med de mange andre dygtige Arbejdersker har hævet Pigeskolen op fra ingenting til i mange Retninger at være et Forbillede og Eksempel til Efterligning for Drengeskolen. Ingen vil nægte, at det for en stor Del skyldes de mange dannede Lærere, at det gamle Spanskregiment i den københavnske Almueskole er bleven afløst af kærlig Omhu for Børnenes aandelige og legemlige Vel. Og endskønt Forskoleinstitutionen endnu er saa ung, hører man dog allerede paa Landet, at til Forskolelærerinden vil selv „bedre Folk“ gerne sende deres Børn, mens Almueskolen tidligere laa udenfor Mulighedernes Rige for dem. Kvinderne i Skolen, det er „Mors Haand“ over Børnene; og næppe vilde man tænke paa en „Enhedsskole“, havde ikke denne Haand i den sidste Menneskealder vævet og virket saa flittigt til bedste for Oplysningsværket her i Landet.

Saa sammenkalder man „en Kreds“ for at drøfte en Omdannelse af den Skole, der i lige Maade skal forme Fremtidens Mænd og Kvinder. Og saa — glemmer man Kvinderne!

Dansk Kvinderaad.

At repræsentere plejer ikke at være danske Kvindeforeningers Sag. Men det lykkedes udmærket for Kvinderaadet ved den Sammenkomst, der var tilvejebragt imellem dets Medlemmer og de udenlandske Gæster Onsdag Aften.

Det engelske Selskabs smukke Lokaler saa, pyntet med Blomster og Faner (af Fru Howitz) endnu smukkere ud end sædvanlig. Foruden kendte Kvindesagsvenner, ogsaa fra Provinserne — saaledes Kammerherinde Oxholm — saas mange nye Ansigter, Konsul Freeman, Kammerherre Krogh, udenlandske Damer og Herrer, som f. T. gæster Byen o. m.

fl. Sprogene lød i mangfoldig Blandning. Fra Talerstolen hørtes afvekslende Engelsk, Dansk, Fransk, Svensk og Norsk. Noget udførligt Referat kan desværre ikke gives her, kun nogle Indtryk.

Mrs. Sewall, som man havde glædet sig til at se, blev i sidste Øjeblik forhindret i at møde og sendte i sit Sted Mrs. Young Gates, en bekendt Journalist, en udmærket Repræsentant for den frit udviklede vestlige Kvinde, og som Taler et godt Eksempel paa kvindelig amerikansk Veltalenhed. Hun udviklede, hvad det var, man i Amerika vilde naa ved sit Kvindesagsarbejde: netop det samme som Mændene allerede havde naaet med deres Kamp for Retten, Lov til at tænke og handle ud fra sit eget, inderste Selv. Norden havde altid haft stærke Mænd, Mænd med Vikingeblood; skulde disse ikke ønske at se fri, stærke Kvinder om sig i deres Søstre, Mødre, Hustru og Døtre! — Mrs. Sanford fra Kanada følte sig slaaet af Ligheden mellem hendes eget Land og Danmark. Frk. Kramers fra Holland gjorde Indtryk af en meget ejendommelig Personlighed, klog og stærk, enkel og klar. — Mme Chafaunière Chaix, fortalte om Sveitserindernes Forsøg paa at føje de mange smaa, skilte Kvindekrafter sammen til et stort, fælles Arbejde for Menneskehedens Vel. Dr. Sandelin fortalte om det sidste Aars levende Vækelse i Sverige, Frøken Mørk om de norske Kvinders travle Virken, Fru Norrie om danske Kvindesagsvenner i Fortid og Nutid. Frk. Forchhammer ledede det hele med megen Takt og sproglig Færdighed. Man skiltes oplivet og interesseret og med god Tro til det internationale Kvinderaads Fremtid.

Kristiania, d. 5. Juli 1902.

Nordisk Kvindesagsmøde i Kristiania.

(Korrespondance til „Kvinden og Samfundet“.)

Torsdag d. 3. Juli Kl. 10¹/₂ aabnedes Mødet højtideligt i Universitetets Festsal, der baade den og alle følgende Dage er stillet til Raadighed for Nordens Kvinder — et Tidens Tegn, der vel er værd at lægge Mærke til. Selv Bureauet har Plads i „disse hellige Haller.“

Mødet (der tæller circa 400 Deltagere) aabnedes og indledes af Fru Marie Qvam, Statsminister Qvams Hustru, der siden 1898 er Formand for „Norsk Kvindeforening“, og en værdigere Præsidentinde kunde næppe findes.

Efter et varmt Velkommen udtalte Fru Qvam, at det ikke kunde være andet, end at det maatte være mangeartede Følelser, som i denne Stund rørte sig i norske Kvinders Sind. Man saa tilbage paa saa mange Kampe, saa mange Mistydninger og Sorger, men ogsaa paa Sejre og Glæder. Og en Sejre og Glæde var det, „at vi, der for knapt to Decennier siden begyndte saa smaat, under Spot og Latter fra de mange, nu kan byde vore Gæster fra hele

Norden Velkommen i selve Alma Maters Hal!“ — — — For en overfladisk Betragtning kunde det da synes, som vi staaar Maalet nær, men meget tungt ligger endnu at løfte, — før den statsborgerlige Stemmeret er naaet, kan vi ikke føle os helt ud som fribaarne Borgere i vort Land“. En Række Reformers var naaet, fortsatte Taleren, men den Fremsynte kunde dog under Humanitetens Kaabe skimte „Bøgen“, den altid tilbagevendende Reaktion. Derfor Sammenslutning, Vagttjeneste!

En derefter afsungen Kantate „Nyt-aarsgr“ af Gina Krog og Agathe Backer Grøndahl (Nylænde Jan. 1901) bidrog baade ved Tekst og Toner til yderligere at forhøje Stemningen hos den festligklædte Forsamling, og Frk. Gina Krog, der er saa vel kendt i Danmark, talte neppe for døve Øren, naar hun i sit paafølgende Foredrag i veltalende Ord skildrede Nødvendigheden af, at Norge i Lighed med saa mange andre Lande i den civiliserede Verden, nu ogsaa dannede sit nationale Kvinderaad, der, som Led i det store internationale Kvinderaad dels kunde bringe den norske Kvindebevægelse Impulser udefra, dels ogsaa gennem sine delegerede paa de store internationale Møder kunde skaffe Ørenlyd for egne Ideer. Taleren imødegik den altid paa ny opdukkende Paastand om, at Deltagelse i det offentlige Samfundsarbejde ikke var naturligt for Kvinden, og da navnlig ikke for den gifte. Tvertimod! Hjem og Samfund er paa det nøjeste sammenknyttede, og er der skillende Mure, saa maa og skal de falde! Kvinden maa og skal stedse mere komme til at føle sig medskyldig, meddelagtig og medansvarlig i alle Samfundsanliggender, og disse kan desuden ikke retteligt løses uden hendes Medvirkning. Denne Følelse er vaagen hos mange foldige hele Verden over; den er det, der ved et Møde i Washington 1888 har ledet til Grundlæggelsen af det „Internationale Kvinderaad“, videre udviklet ved Kongressen under Verdensudstillingen i Chicago 1893 og i London 1899 — dette Raad, hvis delegerede i disse Dage under Ledelse af dets Præsident, Mrs. Sewall, har sat hverandre Stevne i København. Det gælder om Kvindernes Sammenslutning og Samarbejde paa Frihedens Grund til Fordel for Slægten, men ikke om en Udviskning af nationale Ejendommeligheder: gennem det universelle uddybes det nationale, og omvendt bærer hvert Fremskridt i eget Land Frugt for andre Lande.

Resten af Formiddagen helligedes de nationale Raad, og Beretning afgaves baade fra Sverige og Danmark. „Vort Land“ anses paa dette Omraade af alle heroppe for aldeles fortrinlig repræsenteret af Frøken Eline Hansen, der baade livligt og med stor Klarhed aflagde Beretning om den Virksomhed, som udgik fra „Dansk Kvinderaad“, af hvilket Frk. Kirstine Frederiksen maatte betragtes som Grundlægger*), men som nu ledes

*) En væsentlig Del af Æren for „Dansk Kvinderaad“'s Stiftelse maa dog tilskrives Fru Norrie og Frk. Falbe-Hansen. Red.